

Motion till riksdagen 2022/23:630

av **Jesper Skalberg Karlsson (M)**

Utvecklad samhällsorientering för nyanlända

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utveckla samhällsorienteringen för nyanlända med ett särskilt fokus på barns, kvinnors och homosexuellas rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi lever i en osäker tid och en föränderlig värld. Det ryska anfallskriget mot Ukraina har omkullkastat vår europeiska säkerhetsordning, energikrisen försvårar vardagen och den väldiga inflationen gör att pengarna i plånboken inte längre räcker till. Vi ser hur extremt väder leder till kaos och förstörelse i andra länder. Väpnade konflikter blossar upp på nya platser och stora flyktingströmmar rör sig över gränserna. Många saker som för bara en tid sedan togs för givna är inte längre självklara.

Instabilitet och osäkerhet plågar både individer och samhällen. Oljekriserna på 1970-talet, när oljepriserna flerfaldigades, fick långtgående och svårförutsedda effekter. Liknande turbulens lär upplevas också i vår tid. När ämnen som indium och litium blir så sällsynta att utvinning försvåras – samtidigt som robotisering och digitalisering minskar behovet av arbetskraft – så kommer omställningskraften emellanåt att vara destruktiv. Stabilitet och evig fred kan inte tas för givet.

Planeten själv är också oförmögen att garantera stabilitet. De stora utsläpp av metan, lustgas och koldioxid som skett under den industriella revolutionen har onekligen påverkat vår planet och vårt klimat. Flera av de utmaningar som ligger framför oss – att elektrifiera fordonsflottan, säkra tillgången till förnybar energi och städa upp i haven – kan vi anta lösas med ny teknik och forskning. Men flera andra för oss livsavgörande ekosystem kan vara oåterkalleligt förlorade, tillsammans med flera djurarter som säkrat stabiliteten i vår biosfär. Hur vi anpassar oss till att vara en stor värld på en liten planet blir kanske den största frågan för kommande generationer.

Människans längtan efter frihet och trygghet känner dock inga gränser. Under 2000-talet har vi sett hur folkrörelser rest sig mot regimer och återtagit makten över sina liv och sina länders framtid. Antalet demokratier är fler nu än förr – och med marknads-ekonomi och frihandel skapas välstånd som kan användas till att bota sjukdomar och förbättra livschanser. Samtidigt ser vi rörelser som vill tygla människans drivkraft att förbättra sin situation och dessutom detaljstyra det som gör oss till individer. Förtryckande styren mördar oppositionella, fängslar de som betar sig avvikande och finansierar terrorism i andra länder.

Svaren på dessa utmaningar och problem är inte självklara. Trots att kloka människor engagerar sig politiskt i Sverige är partierna oense om mycket. Att väga olika samhällsintressen mot varandra, samtidigt som reformkraften inte är obegränsad, är helt enkelt svårt. Men politikens kraft är betydande och avgörande om det svenska samhället ska kunna stå starkt när vi nu utmanas.

Den svenska flyktingkrisen år 2015 är ett tydligt exempel på att den migrations- och integrationspolitik som bedrivits sedan den nya utlänningslagen beslutades år 2005 varit mer naiv än ändamålsenlig. Framförallt har migrationspolitiken inte varit långsiktigt hållbar.

Att människor flytt till Sverige är inte förvånande eller onormalt. Det finns kriser på olika platser – ekonomiska kriser, klimatkatastrofer och förtryckande regimer – som får människor att söka ett bättre liv någon annanstans. Sverige har en hög levnadsstandard och en stabil, växande och motståndskraftig ekonomi. Här arbetar kvinnor, och barn går i skolan. Vi har här visat att man kan frikoppla ekonomisk utveckling från ökade koldioxidutsläpp. Vi accepterar och respekterar olikheter. Vi har demokratiska val och fria oberoende medier. Vi kombinerar frihet med trygghet, i ett land där vi är individer tillsammans.

Men vi utmanas också. Med den migrationspolitik som varit gällande mellan 2005 och 2015 har hundratusentals människor invandrat till Sverige, människor som inte alltid delar våra emancipatoriska värderingar. Det har satt Sverige på prov. Svenska myndigheter har helt plötsligt fått hantera frågor om barnäktenskap. Polismyndigheten har fått se nya typer av hedersrelaterat våld. Svenska barn, kvinnor och homosexuella har fått utstå kränkningar och brott som tidigare varit mycket sällsynta.

Förtroendet för Sveriges förmåga att värna grundläggande fri- och rättigheter har långsamt urholkats. En misstro har spridit sig i vårt land som måste motverkas och bekämpas med full kraft från hela samhället. Människor får inte tvivla om ifall politiken kan stå emot trycket att anpassa samhället efter religiösa ledare, förtryckande klaner och röststarka minoriteter. Det behövs krafttag och omtag för att säkerställa att vårt offentliga samhälle vilar på en frihetlig, icke-religiös grund. Våra svenska myndigheter får inte och ska inte backa undan, utan ska alltid ta ställning för individuella fri- och rättigheter. Samtidigt ska myndigheter alltid stå upp mot kulturella och religiösa yttringar som kränker människor och sliter isär vårt samhälle.

Den frihet och trygghet som generationer har byggt upp, som bidragit till att skapa vårt starka, spännande och inkluderande samhälle, kan det inte kompromissas med.

Därför behöver fler som uppehåller sig i landet tydligt informeras om vilka regler och normer som gäller i vårt land. Den som kommer till Sverige som nyanländ asylsökande skall alltid informeras och orienteras om hur vårt öppna samhälle accepterar och respekterar olikheter. Grundläggande fri- och rättigheter kompromissas vi inte med i Sverige. Här har vi ett samhällskontrakt mellan staten och individen som bygger på att man gör sin plikt och kräver sin rätt. Här integreras man i samhället genom arbete och

egna insatser. Här är det våra demokratiskt beslutade lagar som upprätthålls med ett statligt våldsmonopol.

I Sverige ser vi barn, kvinnor och homosexuella – oavsett bakgrund, familj eller historia – som enskilda individer med okränkbara rättigheter. Samhällsinformationen om detta måste förstärkas för att vi ska klara integrationen och få ett samhälle som håller samman.

Jesper Skalberg Karlsson (M)